

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 16. Lutego. V. S. ROKU 1810.

S. PETERZBURG V. S. 4 lutego. Z łaski Bożej ALEXANDER I. Imperator i Samowładnyca całą Rosyją i t. d. Dnię 1 stycznia tego roku, urządziwszy na nowo Radę Monarszą, wyraziliśmy w manifeście, że rozpatrzenie dochodów i rozchodów będzie iey pierwszym przedmiotem. W tym celu podano pod iey opinią plan finansow: długi Monarsze zaięły główną uwagę—Kiedy w Europie powszechny kredyt nastawał; różne mocarstwa szukały sposobow rozszerzenia przemysłu i nadania wygodniejszego ruchu bogactwom narodowym. Ztąd nastaly banki i ich bilety pod różnemi nazwiskami znaiome. Banki Rosyyskie miały podobne początki: zasadzały się na nieodmiennych prawach, na akkuratności w opłacie, na pewney ewikcyi, na miernym a rządymich dochodzie, i przeto zyskały powszechną wiarę. Miliony partykularnych kapitałow powierzanych i w terminie na żądanie opłaconych dowodzą tey prawdy. Nie było, i zapewne nie będzie przykładu, ażeby Monarszy bank w jakimkolwiek bądź przypadku zastanowił lub odłożył wypłatę. Takie położenie było naszych bankow co do wszystkich związkow z partykularnemi. Otwierając przemysłowi wygodną i pewną koley usposobiały ruch kapitałow i narodowe trudy, a przez to spełniły pierwszą i główną część swojego ustanowienia.

W pozniejszych czasach do tego celu przyłączył się drugi. Woyny tworząc nadzwyczajne potrzeby kazały rozpostrzenie kredyt bankow: przez to nastaly wewnętrzne długi Monarsze. Od roku 1786 wzrastały w miarę nadzwyczajnych potrzeb i okoliczności. Zródło Monarszych bogactw, w innych stronach już wyczerpane, u nas ieszcze nienaruszone, zabezpieczały te długi zniezrównaną przewyższką; i to było przyczyną że dotąd stały systemat opłaty długow nieustanowiony. Wstąpiwszy na tron obróciliśmy Naszą szczególniejszą uwagę na ten przedmiot. Staralismy się ustanowić pewne prawidło do zgaszenia długow dawniejszych przez usilne zmniejszanie wydatkow i zachowanie stateczney oszczędności. Pierwsze lata panowania Naszego pokojem oznaczone sprzyiały zamiarom Naszym. Szczęśliwy początek czynił gruntowną nadzieję. Wiadomo iak wzrosł natenczas kredyt Monarszy w kraiu i za granicą. Lecz pośród tych nadziei pokoy Europy został zachwiany. Wszczęła się wielka woyna; Rossia z położenia swego niemogła doniey nienależec i chociaż, w tém ogulnym wstrząszeniu, Oycyzna Nasza została nietkniętą i niewzruszoną, owszem rozszerzyła swoje granice, iednak nadzwyczaj-

ne okoliczności wymagały nadzwyczajnego nateżenia. Nauczeni z doświadczenia pewni byliśmy że Nasza Oycyzna w trudnych razach może zawsze znaleść w sobie zródła własnych dochodow. Lecz w nagłym i ciągłym ruchu dzieł woennych nie podobieństwo było urządzić i rozłożyć dokladnie i równie te dochody. Tym sposobem długi Monarsze z konieczney potrzeby wzrastały; i chociaż ogulna wiara w bankach, oparta na pewnych bogactwach Monarszych, została nienaruszoną, oraz assygnacye zachowały swój bieg wolny i obszerny, lecz ich waga wewnętrzna, równa srebru, zmniejszyła się, cena wszystkich produktow podniosła się; różne klasy ludu ucierpiały nader wiele na tey zmianie, gdy inni nader wiele ztąd zyskali; a długi Monarsze tym sposobem wzrastając corocznie obrócily się w istotny ciężar niemając pewney na terminach opłaty.

Biorąc miarę z terazniejszego skutku o wielkości tego ciężaru należy wyrachować dal sze wypadki. Trzeba było wczesnie polożyć tamę tym skutkom i ustanowić stopniowaną opłatę długow. Pierwszy szrodek do ich umórzzenia iest wzrost ich zastanowić. Lecz w czasie woyny trwaiącej i przy znacznym wogórowaniu ceny na wszystko to, czego Skarb potrzebuie, niepodobno zgasic długu bez silnych i wielkich do tego sposobow. Te na rok 1810 bydz powinny nader ważne. Wciągu tego roku, przez szrodki już wyrachowane, wielorakie zródła dochodow Monarszych będą odkryte bez najmniejszego obciążenia narodu; lecz szrodki na rok terazniejszy podług konieczney potrzeby gruntuią się na tym ażeby wydatki były zmniejszone a podatki zwiększone. Rozchod Monarszy bez względu na trudne okoliczności zmniejszony więcey aniżeli zostu milionami. Terazniejsze podatki, przy pierwszym ich ustanowieniu, barzo były mierne. Później zmniejszając się w miarę pomnażających się assygnacyi, spadły na uszczerbek skarbu więcey a niżeli do połowy. Ten niedostatek w latach upłynionych był nadgrdzony nowemi długami wewnętrznemi. Dla tego umiarkowane podwyższenie podatkow, ustanawiając się iedynie na ten koniec ażeby zniszczyć corocznie rosnący ciężar długow, ażeby ustanowić pewne prawidła ich opłaty, ażeby utrzymać kredyt Monarszych assygnacyi, ażeby zrobić gruntowną zasadę do ulepszenia finansow i iednym razem one oswobodzić, ażeby dać pierwszy ruch tym szrodkom, które stopniami tego roku mają bydz przygotowane i do skutku przyprawdzone, w tym więc za-

miarze stanowiąc się podwyższenie podatków, będzie, bez wątpienia, przez wszystkich dobrze myślących uznane za konieczne i dla państwa pożyteczne. Z tych względów zważywszy opinią Rady Monarszey uznaliśmy za rzecz pożyteczną postanowić co następuje. R. p.

WIEDEŃ d. 28 stycznia (Z Gtt Berl, Ham) Dnia 25 przybył tu Ambassador francuzki Graf Otto, który dawniey skutecznie sprawował ten urząd w Ameryce u stanów ziednoczonych, w Londynie i z zaszczytem w Munich. W podróży po miastach czyniono dla niego wielkie honory. Tuteysze władze oddały wizytę Posłowi. Jutro będzie miał uroczystą audyencyą na której odda Cesarzowi listy wierzytelne. Mówią o bliskim powrocie Xcia Schwartzenberg z ważnym poleceniem od Napoleona. Rozwiązanie i ustalenie interessow Niemieckich ma nastąpić w lutym. Mówią o znakomitym szczęściu, która ma potkać iedną xiążęcą familią Niemiecką z rządu posredniczych.

Cesarz wyjeżdża do Węgier: w połowie lutego ma nazad powrócić. AX. Karol ubiera się tak partykularnie, że niemożna rozeznac od innych obywatelow. Cesarzowa matka mieszka ciągle w Siedmiogrodziu. Arcy Xiążęta mają mieszkać statecznie w stolicach swoich wielkorządztw. Cesarz rozkazał ażeby największa oszczędność była w prowadzoną we wszystkie szczeguly administracyi. Sam nayprzód z siebie daie rzadki przykład ekonomiki. Niektórzy bogatsi patryoci darem ofiarowali skarbowi srebrne sprzęty. Ząda Cesarz zmniejszyć ciężar finansow, lecz obok zawsze iest gotowy dawać dla woyska dowody swojego ukontentowania: teraz do Rady wojenney wydał następny rozkaz, „Dla pokazania moiemu woysku iak sprawiedliwy iestem, iak cenię iego usiłowania i gorliwość w ostatniey kampanii okazane, postanowiłem obmyslić szrodki nadgrody dla officerow nad kompletnych przeto, nie chcąc naruszyć wniczym nakazaney oszczędności, z moiego prywatnego majątku oplacone będą ich pensye. Rada wojenna ma zrobić rachunek tego wydatku.

Angielska eskadra na nowo pokazała się na morzu Adryatyckim; upadły więc kupcow nadzieie na ożywieniu handlu rachowane — W Sztambule spierać się zaczynają strony. Francuzka i Angielska. Dywan był zwołany na nadzwyczajną radę. Zdaie się iż Porta myśli przystąpić do lądowego systemmatu; iuż oczekują momentu, w którym W. Wezyr odbierze rozkaz zagaienia negocyacyi. Jeżeli Posel angielski będzie zmuszony do opuszczenia tey stolicy, równy los czeka poslow Sycyliyskiego i Junty środkowey hiszpańskiej. W. Wezyr niezaayduie się w sprzyjających okolicznościach zdrowia: resztę zimy ma przepędzić w Adryanopolu. Komenda woyska powierzona Pelivan Adze posiadającemu powszechne zaufanie. Odesłał on woyska Azyatyckie; lecz chce pomnożyć wybor tureckiego rycerstwa, któremu dostarczyć usiłueie wszystkiego czego potrzeba, i żołd regularnie wypłaca. Serwianie są w poruszeniu; rozdwoieni w zdaniu nie stanowiącego nieprzedsiewzieli. Anglicy z Malty mieli dostarczyć nieiakię posiłki Porcie Ottomańskiej.

PARYZ d. 5o stycznia. (Z Gtt Monit,

Korrsp:) Król bawarski ciągle tu bawi: wiele kroć był na polowaniu z Imperatorem. Król Neapolitański w tych dniach odjeżdża: małżonka iego tu zostaje do nieiakięgo czasu. Król hollenderski ieszcze przepędzi czas nieiaki w tey stolicy. Interesta Batawow ieszcze niewyiaśnione. Mar: Oudinot Xze Regio przeniosł główną kwaterę do Bergopzoom: tam wydał odezwę o w cieleniu tego miasta do Francyi niektórym batalionom batawskim rozkazał, iak powiadaia, ciągnąć do Hiszpanii. Tym czasem obligacye na Szląsku hipotekowane, przez pół wieku zapomniane i przed kilku tygodniami za setną część przedawane, w górę iść nieprze- stają: przypisują ten kredyt układowi, który uczynił król pruski zaciągając dług w tym kraiu; w tey pożyczce miały bydz policzone obligacye wspomniane. Dnia 29 goniec z Amsterdamu wyprawiony został do Berlina, lecz niewiadomo z jakim zleceniem. Rewolucyynne assygnaty także w górę iść zaczęły i iak wprzedy były zaniedbane tak teraz są szukane.

Kardynałowie włoscy Erskine, Vincenti, Oppizoni tu przybyli. Odnowia się pogloska że Oyciec S. Pius 7 na przykład poprzednika swojego Celestyna i z tegoż zakonu Papieža, postanowił złożyć tiarę. Ciągle mieszka w Liguryi w Sawonie. We Włoszech zupełna wszędzie spokoyność panuje, oprócz niektórych kup zbóycow naprzykrzających się podróżnym. Nowozacieżni Neapolitańscy idą na dopelnienie regimentow w Hiszpanii będących. Toż samo czynią włosi dla uzupełnienia liczby swoich woysk na południowym brzegu dokazujących. Bataliony maytkow z flotylli Bulońskiej i rzemieslnicy morscy powracają z kampanii niemieckey; i oni należeć będą do wyprawy przeciwko Insurgentom zapifeneyskim. Imperator ułatwiwszy interesta Niemieckie uda się w połowie lutego w tamte strony. Czekamy tylko co Senat postanowi względem uposazenia korony.

Pisma angielskie oświadczyły zażdziwienie że ich posel u dworu Wiedeńskiego były P. Bathurst, podlug wiadomości z Berlina, iadąc tamtędy z pomieszania zmyslow odioł sobie życie; lecz zastanawiać się niepowinni, gdy gabinet Londyński ma zwyczaj nymować zbóycow do zbrodni, a na poselstwa wybiera nayswiadomszych albo pomieszanych. Wszakże obiaśnią anglicy ten wypadek przez doniesienie że P. Bathurst zdrowy na umyśle opatrzony paszportami opuścił Berlin udając się do Hamburga; że w tey drodze przez oddział strzelcow fr: został poymany; że niewiadomo co się dalej z nim stało, że naleziono suknię tego posla z listem do iego żony, że wszelkie usiłowania rządu pruskiego do wynalezienia ciała tego posla były daremne, że nakoniec ten posłępek może się obiasnić, przez porwanie niegdys Angenta angielskiego Rombold rezydującego w Hamburgu. Daley za rzecz osobliwszą doniosły pisma Londyńskie, że Napoleon d. 9 pracując w gabinecie z Sekretarzem, tak był daleko zamysłony że nieczuł iak włosy od swięcy zapaliły się, i że z pistoletu zabił sekretarza, gdy ten skoczył do niego chcąc głowę od ognia ratować. Takie fałsze, odpowiada Monitor, mogą bydz rozsiewane w kraiu, gdzie

nigdy Imperator nie był. Wiedzieć powinni że Napoleon niepotrzebuje oręża; dosyć oczu i geniuszu do zwalczania jego nieprzyjaciół. Nigdy nieużywał pistoletów, a we 40 bitwach stoczonych nie zdarzyły się 2 przypadki ażeby dobył szpady.

LONDYN d. 23 stycznia. (Z Gtt Zusch, Hamb) Dziś Parlament otworzony został: komisja imieniem królewskim wyraziła, iak piszą, żal Króla, iż usiłowania austr: przeciwko Francyi skończyły się na szkodliwym pokoiu; że główny cel wyprawy na Escant był chybiony, chociaż zniszczenie Flessyngi jest wielką korzyścią dla bezpieczeństwa Anglii. Daley ubolewał Król, że Szwecya musiała zakupować pokoy przez wielkie ofiary, chociaż z drugiej strony pocieszający jest ten wypadek, gdy zaszedł pod niewiadomość kraiu. Oświadczył król nadzieję, że stany hiszpańskie Cortez ożywią meztwo tego narodu, i potrafią utrzymać swoją niepodległość. Doniesiono że Regent Xze Brezylji polega zupełnie na królu co do środków na obronę Portugallii. Mówiono nakoniec o nadziei pojednania się z Ameryką północną, mimo zerwanych negocyacji: o potrzebie zachowania oszczędności, nieszkodząc jednak interessom kraiu, na którego chwałę i szczęście wszystkołożyć powinni, lubo król najmocniej jest przenikniony tym uciskiem poddanych—

Przysłane urzędowe depesze z Indyi wschodnich od Generala Gubernatora Minto zniszczyły trwogę naszą. Już bunt uspokoiony i karność przywrócona; Seringapatnam i Hyderabad odzyskane i do posłuszeństwa przyprowadzone; Kapitan Makintash na czele buntowników w walnej rozprawie raniony i w niewolę wzięty, a żołnierze zbuntowani wycięci i rozproszeni; officerowie armii europejskiej uspokoieni i wszelki porządek przywrócony. Stałość P. Barlow, wierność armii w Bombay, przyczyniły się szczególnie do zgaszenia zajmującego się pożaru— Azatym Rząd nasz wolny od trosk myślic zaczął o wzmocnieniu wojsk naszych zgromadzić się mających w Portugallii. Opuścić mamy Hiszpanią, ponieważ ten naród stygnie w zapale swoim; lecz tym większego usiłowania dolożyć ekemy na ocalenie Portugallii. Wysyłamy niezwłocznie znaczne posiłki do tego kraiu: 5ch wodzów tam popłynię; między temi mianują G. Leith. Francuzi są w poruszeniu wielkim; przednie ich stráže rozmaite czynią obróty dla zasłonięcia głównego rozłożenia kolumn wojska nadciągającego.

Odebraliśmy wiadomość o wyprawie naszej na wyspę Bourbon nazwaną. Blisko 400 ludzi naiechało tę osadę, i miasto główne zdobyło, lecz niemogąc oprzeć się mieszkańcom zgromadzonym, ani unieść ogromnych magazynów i towarów nam zabranych, zniszczyli składy, i wyspę opuścili. Wyprawa nasza na podbicie Gwadalupy, niemiała tak szczęśliwego skutku. Osadnicy ściśle połączywszy się z General-kapitanem dali mężny odpor—Na kongresie stanów ziednoczonych po wielkich sporach projekt włożenia embargo na okręty nasze odrzucony został. Wszakże kupcy nasi gotują statki korsarskie, i jeżeliby wojna wybuchnęła.

Z Dover przybył tu goniec podobno do posła Amerykańskiego Pinckney.

MADRYT d. 17 stycznia. (Z Gtt Fran, Berl, Hamb,) Józef Napoleon wyleciał do Toledo; ztamtąd udał się do Madrideioz. Przedsięwzięcie z Mar: Soult uczynić wyprawę do Mancha, i pociągnąć do samey Sewilli. Czekaią ztąd ważnych wypadków. Król ma przy sobie 4 ministrów i 12 Radzców—Papiery, Vales, z przedaży dóbr narodowych wzięte, publicznie spalone zostały—Jeńcy hiszpańscy mają być prowadzeni wszyscy do Francyi: albo wem insurgenci namawiają mieszkańców podbitych prowincyi do ułatwienia ich ucieczki; chociażby byli wykonali przysięgę; gdyż iak oni piszą, przeciwko zdrajcy potrzeba być większym zdrajcą—Szpitale w Toledo mają być na rozkaz Króla wyporządzone.

G. Loison przebiegł Nawarrę, oczyścił ze zbóyców, kupy Marqueito i Barolucio wyciął lub rozproszył; miasto Soto stolicę tamiecznej Junty zdobył i całą prowincyą uspokoił. G. Milhaud ze strzelcami wytepił kupy rokoszanców od ich naczelników nazwane, Etouyillas, Mina, Constantin, Enpezinado Mariana; wynalazł składy oręża amunicyi i srebra kościelnego; zabrał milion 800 t. franków, i 700 grzywień srebra; ukarał wsie buntownicze kontrybucyami większemi lub mniejszemi w miarę ich przestępstwa, i całej prowincyi Soria pokoy przywrócił. G. Suchet pociągnął przeciwko wojsku G. Blake i pod Noguera wielu insurgentów trupem położył. Zrażony nieszczęściami G. Blake oddalił się ze służby; na jego miejscu dowodzi Margrabia Portago: stoi on pod Lerida, Torra, Gená, Tarragona i Tortosa: Margrabia Lassau aresztowany został w Lerida; jego zastępuje Graf Orgaz szwagier Romany. Mar: Augereau przedsięwziął ważną wyprawę na uspokojenie Katalonii; której cały lud w masie był powstał na oswobodzenie Gironny. Nie rychło ta niesforna chałastra pokazała się; bo we dwa dni po poddaniu się tej twierdzy; rozsypawszy się potym tamowała wszelkie związki: rozesał zatym Marszałek dywizye brygady i regimenta w rozmaite strony dla rozproszania tej zgrai i zapędzenia do domów: wszystko udało się szczęśliwie i Katalonia do pokoiu powrocila. Mar: Mortier był przy źródle Gwadiana pod Orcaia. G. Solignac oczyścił starą Kastylią. Słowem Alava, Guipuscoa, Biskaia, Nawarra, część Arragonii, prawie cała Kastylija stara, i część Katalonii powrocily do porządku: wszyscy mieszkańcy przekonani być zdają się że ich interessem jest pokoy. Niemożna zaprzeczyć iżby nie było zapalu powszechnego, który Mnisi rozżarzyli w zagorzałym i nierozsądnej imainacyi. Chcą do ostniego walczyć, lecz muszą ustąpić przewadze. Biskup Siguenza otoczony Mnichami uszedł do Walencyi uprowadzając za sobą wielu obłąkanych. Przyjazd Napoleona potrafi stłumić tę straszną rewolucyą i zniósłszy anarchią do karbow porządku przywrócić.

FRANKFURT d. 5 i stycznia. (Z Gtt Frank, NH) Korpus M. Oudinot wychodzi z Niemiec na brzeg lewy Renu. W Szwabii i Frankonii zostanie to dywizyi pod hetmaństwem Mar:

Davoust, który mieć będzie główną kwaterę w Wirtzburgu. Officerowie własnym kosztem utrzymywać się powinni, żołnierze wszystkie potrzeby od skarbu mieć będą. W Tyrolu nawet mieszkańcy już są wolni od utrzymywania wojska. Vice-król wydał rozkaz znoszący ten ciężar z uspokojonych Tyrolczyków, lecz obok pogroził straszną karą jeżeli spokojnie zachować się niechcieli. Podatki zaległe wszystkie co do szeląga opłacić są obowiązani—Xiążęta sascy oddali swój regiment pod rozrządzenie Napoleona niezachowując sobie żadney władzy: te garstka żołnierza uda się do Hiszpanii—Jeńcy austr: powracają do swego kraju wszyscy dobrze są opatrzeni. W Hannoverze zmniejszono podatki do połowy iak były w roku upłynionym.

W Austrii niektóre święta są zniesione, lecz też w niedziele skromniey zachować się zalecono; zbyt wesołe zabawy są zakazane—Jak w Rzymie wszystkie kary śmierci są zamienione na Gillotyne; tak w niektórych Niemieckich krajach kary poprawy są zmienione na kary pieniężne i więzienie—Graf Gattorp z swoją familią przybył do tutejszego miasta, i stanął w pałacu Rzymskich Cesarzów: 4 officerowszwedzkich przeprowadza tego Monarchę; od granic Szwaycarskich mają wrócić się do swojej oyczyny: dziś wyjeżdża Gustaw 4ty do Bruchsal. Niema ten Król żadnych orderów, oprócz krzyża Jerozolimskiego: wszystkie inne w Szwecyi zostawił: publicznie nigdy niepokazuje się—Konsul fr: w Królewcu Clerembault opuścił rezydencyą swoją i tedy przejeżdżał do Paryża.

Oprócz Posła pruskiego Bucholz, przybył do Drezna Graf Haugwitz przeszły minister stanu, i był Królowi saskiemu przedstawiony. Od dworu Drezdeńskiego mistrz ceremonii Just wyniesiony do godności Radzcy stanu wyjechał do Paryża. Wojska saskie już powróciły do kraju z kompanii austriackiey. Dnia 28 wszedł do Drezna batalion grenadyerów gwardyjskich: obywatele spotkali rycerstwo: Król przypatrywał się z balkonu przechodzącym: dziś nadciąga regiment Królewski. Drezno ma sprawić dla powracającego wojska wspaniałą ucztę. G. Zeschwitz naczelny dowódca wojska saskiego powrócił ze sztabem do stolicy—W Berlinie ogłoszono że kontrakt o zaciągnięcie długu w Amsterdamie, jeszcze w marcu roku przeszłego zawarty, przyjdzie do skutku. Pożyczka niemogła nastąpić bez pozwolenia Króla hollenderskiego, i przed napełnieniem kassy krajowej długiem otworzonym na utrzymanie grobel i kanałów. Fryderyk Wilhelm za skutek tego kontraktu okowiazany jest życzliwemu posrzednictwu Imperatora fr: i szlachetnym uczuciom Króla Ludwika. Summy te zaciągają się w celu opłaty umówionych kontrybucyi. Porównane Prussy do Austrii daleko w niższym stoiszą rzędzie. Niewytrzymały iedney wojny i całe podbite zostały, gdy druga Monarchia 4ry wielkie wojny odbyła; pierwsze państwo prawie za iedną bitwą pod Jena straciło połowę krajów swoich, drugie po tylu przegra-

nych 5tą część straty ledwo liczy: Prussy dotąd opłacić niemogą kontrybucyi, ani wykupić twierdz w zakład oddanych; skarb austr: przed terminem uiścił się. Węgry mają więcej ludności aniżeli cała monarchia teraz pruska. Dnia 14 po 6tey wieczorem w Budzie, Pest i całym kraju dało się uczuć wielkie trzęsienie ziemi przez 14 sekund trwające: domy wiele od tego wzruszenia ucierpiały.

WARSZAWA d. 15 lutego. (Z War: Posn: Hmbr:) Ogłoszono tu listy Xcia Poniatowskiego i Ordynata Zamoyskiego z powodu ofiarowanego regimentu pierszego przez ostatniego z własnych funduszów, i dział na walach Zamościa będących. Pierwszy uwielbia ten czyn i publicznie dziękuje, drugi tłumaczy się że w tym dopełniona powinność potomków Jana Zamoyskiego. Xże Naczelny dowódca wydał rozkaz ażeby Komendanci placu nienakazywali obywatelom miast oświecać domów w czasie publicznych uroczystości zostawiając to ich własney woli; tudzież zakazał strzelać z dział i moździerzów bez pozwolenia najwyższego. Jest projekt wystawienia monumentu nietylko dla niesmiertelnego Jana 3 Sobieskiego, lecz nadto dla wszystkich starożytnych Bohatyrow, iako to dla Króla Stefana Batorego, Hetmanów Zółkiewskiego, Jana Zamoyskiego, Lwa Sapiehy, Krzysztofa Radziwiłła, Jerzego Lubomirskiego, Pawła Sapiehy i Mikolaia Potockiego.

ROZNE wiadomości. (Z Gtt Zusch i Hambr:) Król Joachim Napoleon wyjechał do Neapolu: d. 3 Król Maximilian iedzie do Munich. Bawarskie wojska ruszyły na zajęcie Xstwa Saltzburckiego i Inviertel, oraz części Xstwa Bayreuth. Departamenta Zelandyi i Brabancyi do Francyi przyłączone. Senat fr: wydał wyrok że uposażenie korony Imperatorskiey składa się z dobr i wszelkiego majątku iaki roku 1791 był należny do korony, z posiadłości i pałaców Xiążąt upadłych we Włoszach, 2 z klejnotów pamiątek i osobliwości w Muzeach będących. 3 z dobr własnych i nabytych tak ruchomych iako i nieruchomych, 4 z dobr zawoiowanych. Pierwsze i drugie należą do dziedzica następcy tronu; 3cie testamentem rozrządzaiają się; a kiedy tey dyspozycyi niema; z nich 3 tylko miliony dla młodszego rodzeństwa odchodzić może: 4te przeznaczone są na utrzymanie wojska i nadgrodeę zasłużonych. Administratorowie tych dobr po prowincyach biorą pensyi milion—Krol Saski ma wyjechać do Warszawy po wielkieynocy—Krol Jozef Napoleon ma główną kwaterę w Santa Cruz o 2 mile od Morena—Cesarzowa d. 1 lutego powróciła do Wiednia razem z familią swoją. Zdrowie icy znacznie polepszone—W Parlamencie angielskim Oppozycya dowiodła że 100 t. wojska angielskiego użyto na rozmaite wyprawy; a ztąd wyrachowała niezmierne szkody dla potęgi lądowej—Xże Augustenburg następcą tronu Szwedzkiego uroczystym sposobem zaprzysiął u tronu Karola 13 obowiązki następcy; klęcząc na podnożku ucałowawszy rękę Królewską włożył sobie koronę. Przytym miał krotką przemowę.

Za pozwoleniem Cenzury—W Drukarni Redakcyi Kuryera Litt:

DODATEK

DODATEK Nro 14.

DO GAZETY KURJERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 16. Lutego. ROKU 1810,

3 Lubo Ru 1809 Julii 11 dnia czasu szlubowin dokumentu tytułu wexel a w znaczeniu swoim prostą minutę noszący przez JPP. Jakuba i Krystynę z Lisowskich pryma voto Wersockę ad praesens Popławskich Mał. zięcia i córkę od JPP Jakuba i Katarzyny Lisowskich Rodziców obywateli Wileńskich bez pożyczania żadnych pieniędzy i bez wyrażenia treści zaco! na Jmie nie-interessownego JP. Iana Łukowskiego napisany, na sumę zł pol: 2,800. z terminem opłaty dnia 25 apryla ru 1810, został wymożony — Gdy jednak o podeyscie w uzyskaniu takowego wexlu po zaniesionym manifeste w aktach M: GW. i po podaniu pozwu aktorat w sądzie Burmistrzowsko Radzieckim Wileńskim z instancyi tychże Lisowskich wyniesiony, w celu okazania nieczemności onego jest bliski do sądenia, tym więcej gdy na dniu 3 present: w Sądzie woytowsko Ławniczym Wileńskim przy uznaniu aktoratu Łukowskiego pro insubsistenti, podpisy dwóch Pieczętarzow, pierwszego Iana Zagurskiego Skarbnika ptu Minskiego i Adwokata Konsystorskiego, drugiego Stanisława Szkuldeckiego Chor: woysk byłych pol: nigdy przez Lisowskich nieznanych i nieproszonych na tym szpargale, zostały dostreżone. Zatem izby żaden z szanownych obywateli pod żadnym pozorem aż do finalnego ukończenia tego procederu in foro competenti magistratu wileńskiego, powyższego wexlu jako we wszystkim, zaobiektowanego; czy to na aktorstwo, czyli też pod innym jakim tytułem nie nabywał. W tym celu czyniąc niniejsze uprzedzenie, które w Imieniu aktorow jako plenipotent podpisuję datt: w Wilnie Ru 1810 maca febr: 12 dnia Antoni Bunak Adwokat Subsell: Wileń:

3 Znajduje się do przedania Karyta' basztarda mało używana i sanie podwojne Peterzburskie za wygodną cenę; kto by życzył sobie takowe nabyć, niech się uda do domu W. Przyalgowskiego na szklannym zaułku na trzecim piętrze do służącego Macieja.

1 Oświadczenie Imieniem JPani Petroneli z Subotowiczow Domańskiej Burmistrzowej miasta Wilna w asystencyi opiekunow w takowym wyrażeniu: po zejściu męża moiego Wiktorego Domańskiego Burmistrza Wilen; zostawszy dożywotniczką wszelkiej pozostałości i w prawną possessyi swojej wszedłszy exekucyą pierwszy ma obiektem utrzymać całość majątku: jeżeli więc przyzwolite za jej wola nienastąpi między dziećmi rozporządzenie ostrzeżga każdego w szczególności ażeby względem pozostałego funduszu, mianowicie w summach nikt w żadne z synem JP Franciszkiem Domanskim niewchodził ukiady i na to konto niedawał pożyczek.

1 Wileński Policmeyster' podaje do powszechney wiadomości iż przykaszczyki Wileńskiego i Gildyi kupca Iozeffa Szyrwińskiego szlachta, Konstanty Woysiat i Kazimierz Kossobucki, z dwoma pomocnikami Szlachtą Michałem Woysiadem, i Ianem Kossobuckim mają wyiezdzać za granicę; iesliby kto do onych miał jakąwą pretesyą ma się iawić do tego Policmeystra w iak nayszybciejszym czasie. Febr: 12 dnia 1810 Roku.

P. Szłykow.

3 W. Mieście Kieydanach dziedzicznym IO Xięcia Imci Dominika Radziwiłła Ordynata Olyckiego i Niewiskiego orderow Kawalera, pttcie Rosińskim sytuwanym, w dniach 22, 25, 28, lutego ma się odbywać wieczysta licytacya, Karczmy wiezdney z trzema pokojami, kramką do utrzymywania towarow, porządnie zabudowaney, browaru, kamienicy murowaney z pokojem bilardowym, oraz różney ruchomości żydowskiej Siar: Zusiela Leybowicza Obywatela Kieydanckiego, na rzecz i satisfakcyą różnych kredytorow; i o tym Rząd miey-

scowy ma honor Publiczność zawiadomic datt w Kieydanach 1810 lutego 10.

3 JW. Felicijanna z Klimañskich Radziszewska Mars; Pttu Stwoł stawszy się Dziedziczką Folwarku Rubna w Pttcie Wileń leżącego, za prawem wieczysto przeda-dażnym przyznanem, obwieszcza wszystkim kredytorow i Pretensorow do majątku sp Michała Wirpszy Kray: Pttu Rzeczyć: izby w dniu 25 apr: roku 1810 iawili się ze swoimi pretensyami przed aktt: Ziem: Wileń: gdzie ma być placona summa sukcesorom Wirpszy; co dla wiadomości powszechney do Gazett podaje.

3 Maiątek Hubow w Pttcie Brastawskim leżący we wszelkiej dobroci bez żadney kwestyi tak co do aktorstwa iako i granic, z Folwarkami mający dusz męskiej pti 176. Wysiewu żyta beczek 33, Pszenicy beczek 5. o mil 4 od Dzwiny a 26 od Rygi, jest do sprzedania: życzący ony nabyć zachce się zgłosić do Aktora.

3 W skutek dekretu ziemskiego P.W Szawel 1809 Xbra 10 zapadłego taxę i exdywizyą majątku Dyrwian i Szylan w Xtwie Zmuydzkiem w polie Szawelskim leżącego po zeszytm JW Dominiku Nagurskim Marszałku ptu Szawel, przeznaczającego, Sąd taxatorski exdywizorski 3 Januar: 1810. do dóbr Szylan ziechał: a iako w początkowym terminie, wymiar dóbr Szylan i Dyrwian przeznaczywszy, kumportacyą wszelkich tranzaktow ruchomości i sum gotowych przez Sukcesorow zesłego Marszałka Nagurskiego, iako też dla wzajemney informacyi przez kredytorow na dzień 1 marca zadeterminował i Sady swoje do d. 17bra odroczył żeby więc niewiadomością rzeczy kredytorowie zesłego Dominika Nagurskiego Marszałka niezastaniiali się, i z dowodami na zgim terminie sobie służącemi sub amissione Causae stawali, tenże Sąd Taxatorski Exdywizorski trzykrotnie przez Gazety awizuje.

Jgnacy Jagmin Sędz: Ziem: pttu: Szawel: Exdyw: Prezydent Wncenty Zongolłowicz Sędz: Ziem: pttu Szawel Exdywizor Antoni Korewa Sędz: Ziem: pttu Szawel: Exdywizor

1 Na reparacyą Mlynu Funduszowego Mieyskiego, po Biskupi zwanego, podług wyliczenia przez W. Gubernskie-go Architekta wraz z Rada Mieyską Wileńską sporządzonego; za Ukazem Rządu Gubernskiego Litt: Wileń dnia 15 Xbra przeszłego 1809. roku pod N: 556 Radzie danym, przez Podrad odbyć się mającą, od Rady Mieyskiej w terminach dnia 11, 15 i 18 nadchodzącego Mscu Februarii naznacza się publiczna w Ratuszu Wileńskim Licytacya, do której ażeby życzący przyiąć od miasta na załatwienie rzeczoney reparacyi Kontrakt, z dowodami niezawodną pewność dotrzymania onego probującemi stawali Rada Mieyska Wileńska wzywa i ogłasza. — Datt na Ratuszu Wileńskim roku 1810 miesiąca Januarii 26 dnia.

Tomasz Reyser . R.

1 Na Skutek rezolucyi Magistratu Wileń: w Roku 1801 Januar 17 d. zapadley, ogłasza się: że Maiątek po zeszytm Kupcu Pietrze Zaycowie z publiczney Licytacyi przez Urząd z Magistratu delegowany już wyprzedany został — A zatym wszyscy kredytorowie i pretensorowie tegoż zmarłego kupca Zaycowa, aby w iak nayszybciejszym czasie z dowodami pretensy swoje probującemi do Sądu Magistratu Wileńskiego w celu odebrania należney satisfakcyi iawili się. Oczem Urząd z tegoż Magistratu zawiadamia. Datt w Wilnie Roku 1810 Januaryi 29 dnia.

Francisek Święcicki R: M: G: W:

3 Oświadczenie Imieniem WW. IPanow Elżbi

ty i Macieia Adamkiewiczow Rott: Ptu: Ihumen: podajesię do publicznego uwiadomienia, iż oswiadczaię się nabywszy majątność Iodogalwie w Pcie Braślawskim: sytuowaną od WW. I: PP Katarzyny i Iozeffa Łopacinskih Starościcow Mscisław. z rzeczy którey do opłaty Summy wydany na Ewikcyą został oblig tymże Starościcom, który lubo iest zaspokoony i kwitacya z onego zaszła, lecz kiedy termin zwrotu pomienionego obligu Dokumentem na znaczony upłynął, żeby przeto na przypadek zatracenia takowego obligu lub jakimkolwiek porządkiem okoliczności przeszedł w cudze ręce, oswiadczaię się nie byli pociągani do procederu i żeby nikt nieważył się rzeczónego obligu na Summę zł 5000 iako iuż uspokoionego nabywac, przez ninieysze oswiadczenie wszelką publiczność zawiadamiam —

Klemens Adamkowicz. Komr: Ptu: Dzisiń.

1 W pałacu zeszłego IW. Ludwika Hrabu Tyszkiewicza byłego Marszałka W. X.L. w Miescie Wilnie na Niemieckiej ulicy sytuowanym znajduią się pokoje ze wszelkimi wygodami stajniami, wozowniami, kuchnią i sklepami dolnymi do zaarędowania rocznego, oraz Majętność Rybiszki alias Rownepole, tudzież dwa młyny na Popławach w bliskości miasta Wilna położone, jeden o 8 Kamieniach do mliwa różnego zboża, i robienia krup perłowych, drugi o 2 Kamieniach do pytlu służący, także do za arędowania Roczno, ktoby życzył wyż pomienione posessye mieć postąpione w arędę lub na wieczność, niech się zgłosi do Zarządzaięcego interessami, w tymże Pałacu na Niemieckiej Ulicy mieszkającego, a odbierze zupełną informacyą, tak o intracie, iako Szacunku onych —

1 Excerpt Ru 1809 Mscu Januarii 24 oświadczenia imieniem Star: Hillela Iekowicza kabacznika mieszkańia Butrymańskiego, czyni się z takowego powodu: iż w Ru przeszłym 1809 w dniach, 20, 21, lub w 22 Aprila, gdy był potrzebny pożyczenia rubli srebr: 800, miał przygotowany Cerograf z podpisem swym i świadka Josiela Cernachowicza Szkolnika kabału Wileń, w iakowych to dniach, po napisaniu, niewiedzieć gdzie takowy Cerograf zgubionym został, bez wzięcia na ony od nikogo pieniędzy; przeto iesliby się u kogo oświadczaięcego się na wyż rzeczoną summę Cerograf mógł się znajdować, onego zwrotu doprasza się; a w przypadku, gdyby kto za takowym Cerografem, chciał upominać się summy w onym wyrażoney, za nieważny ogłasza; gdyż bez wzięcia pieniędzy, a tylo do przypadku napisany został, i takowe uwiadomienie zapisując w Akta publiczne, one potrzykroć przez Kuryera Litt: awizować będzie — u tego Oświadczenia podpis takowy, Hillel Iekowicz Kabacznik. Zgodno z Protokółem, Wincenty Wencewicz Gr: Wileń: R.

1 Extrakt z Protokółu sessyi Kompaniczney Fabryki Porcellanowey Koreckiej w dniu 7 7bris 1809 Ru nastąpioney dla obwieszczenia przez Gazetę Kuryera Wileńskiego, wyięty —

„ Ponieważ do ukończenia Kontraktu z JPanem „ Petionem Dyrektorem fabryki Porcellanowey, niemamy „ więcey iak szesnaście miesięcy. — Od odnowienia zaś „ lub nie, tegoż Kontraktu, dalsza kontynuacya fabryki „ Porcellanowey zawisła, więc ponieważ ten artykuł, nie „ tylko iest dla fabryki Naszey, lecz nawet i dla kompanii „ kardynalnym; azatym zleca Administracyi obydwóch „ Naszych fabryk, aby dla uwiadomienia o tym „ wszystkich Naszych Kompanistow, gdzie kolwiek się „ znajduią, ten artykuł wypisawszy, podała do wszystkich „ Gazet kraiówych, a nawet Krakowskiej i Warszawskiej, „ a to aby się żaden z Kompanistow niemógł „ o tym niewiadomością exkuzować. — Termin zaś tey „ sessyi, w której ta materia roztrząsaną i udecydowaną „ bydz ma, ultimis Junii roku przyszłego 1810. oznaczamy: „ a to stosownie do punktu dwunastego Kontraktu z JPanem „ Petionem, którym obwarowano iest, aby pułrokiem przed „ ostatnim terminem tegoż Kontraktu, strona stronę ostrzegła, „ czyli chce renowować lub nie, tenże Kontrakt na dalszy „ czas. Wszyscy przeto akcionisci „ mający swe akcie w teyże Fabryce „ Koreckiej, raczą się na wyż rzeczony termin Sessyi, [tak „ mocno dalszą kontynuacyą Fabryki interessującey,] lub sam,

„ osobiście do miasta Korca ziechać, lub też swych „ Plenipotentow z akciami tu przysłać, i z umocowaniem „ ich na pismie zastąpienia i podpisania Protokółu „ rezolucyi, w tey mierze na teyże Sessyi nastąpić „ mającey. — Datt w Korcu 7 7bris 1809 roku.

Własnoręczne w protokóle Sessyiny podpis. —

Józef Xiąże Czartoryski.
Michał Bońkowski.
Felix Dobrowolski.
Michał Greczyński.
Onufiy Dąbrowski.
Józef Szczepanowski.
X. Mikołay Podleski.
Józef Siemaszko.
Józef Pinałowicz.
Andrzej Pańkowski.
Xiądz Teodor Buczyński.
Wacław Podleski.
Starozakonny Ieko Awraszcow.

Zgodno z oryginałem Protokółu, świadcze

Michał Filipowski

Administra: Fabryk.

Józef Podczaszy Wołkowyski Stryi, Hieronim Prezydentowicz Ziem: Lidzkiego-Synowiec w osobach swoich i w imieniu małoletniej Synowicy i Siostry Pauliny Gzowszey czynią ostrzeżenie w następney okoliczności: Gdy po zeyściu s. p. JWJXdza Onufrego Gzowskiego Prałata Archidyakona Mińskiego Kanonika Katedralnego Wileńskiego, Proboszcza Borysowskiego, pomimo różnych Konsukcessorow wyż rzeczonych Jozeffa i Hieronima Gzowskich, WW. JPP. Wincenty Podkomorzy Ptu Kopyskiego i Stanisław Porucznik woysk Rossyjskich Gzowszey w części tylko mając prawo osiągać sukcesyą, przecież wszelką po zeszłym JP. Archydykonomie pozostałość na samoiednych siebie przywłaszczac przedsięwzię; wraz ze śmiercią zeszłego JW. Archydykona w Ru 1809 w Mscu 8brze w majątnosci Ratuciczach w Pcie Borysowskim Gubernii Mińskiej zakroczoną, kiedy w tym czasie rzeczeni Józef i Hieronim Gzowszey odlegle w Guberniach Litewskich znajdowali się i o słabości JW. Archydykona niewiedzieli, wzmienieni Wincenty Podkomorzy i Stanisław Porucznik woysk Ross; Gzowszey, wszelkie obligi, ruchomość kosztowną, summy gotowe i dalszy znaczny majątek zagarneli. — Przeciwno iakiemu postępkowi bezprawnemu, iako też o usposobieniu nieiakięgoś tytuło Testamentu, w istocie przez zeszłego JW. X. Archydykona niezostawionego rozpoczawszy imieniem swoim Józef i Hieronim Gzowszey w Ziem: Borysowskim powiatowym Sądzie process, przez ninieyszą publiczną awizacyą ostrzegają wszystkich dłużników zeszłego X. Onufrego Gzowskiego Prałata Archydykona Miń Kanonika Wileńskiego, Proboszcza Borysowskiego, ażeby summi ani kapitalnych ani procentnych WW. Wincentemu i Stanisławowi Gzowskim, niemney i samym osobom przywłaszczającem sobie nienależnie prawo do sukcesyi bez znieśienia się z pomienionym Józefem i Hieronimem Gzowskimi nie wydawali, obligow nie zmieniali, i w żadne niewchodzili układy; tudzież ażeby też nikt żadnych wlnwkow nienabywał, gdyż pewną stratę mieć będzie. — Na skutek czego ninieyszą awizacyą zakłada się areszt u wszystkich debitorow zeszłego JW. X. Archydykona tak na summy kapitalne, iako i procentowe, i żeby nikt uwiadomością niewymawiał się potrzykroć w Kuryerze ogłasza się: — Datt w Wilnie Roku 1810 Januarii 20 dnia — Józef Gzowski Podczaszy: Wołkow: Hieronim Gzowski.

		Cena targowa	
Od d. 15 Lutego do d. 20 tegoż		Rub	Kop.
Kommissy Beczka	Zyta syrowego	7.	20
	Pszeńney	16.	—
	Jęczmienia	7.	—
	Owsa	5.	—
	Grochu	7.	20
	Faska Masła	4.	—
	Asygnacya 100 Rubli	39	50
Dukat	3.	25	